

На основу члана 69. Закона о заштити животне средине („Сл.гл.РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон и 43/11-одлука УС и 14/16, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 – др.закон), члана 6. и 7. Одлуке о изменама и допунама одлуке о накнади за заштиту и унапређивање животне средине на територији општине Босилеград („Сл.гл. Града Врања“, бр.17/13 и 8/15), чл.2. Одлуке о Општинском већу општине Босилеград (“Сл.гл.Пчињског округа”, бр. 32/08 и „Сл.гл.Града Врања“ бр.3/14), и чл.60. Пословника о раду Општинског већа Општине Босилеград (“Сл.гл.Града Врања”, бр.10/18), Општинско веће општине Босилеград на седници одржаној, дана 31.03.2026. године, доноси

ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА ПОВРШИНСКИХ ВОДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД ЗА 2026/2027.ГОДИНУ

I - ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Воде представљају добро у општој употреби на које имају право сви, али ни у ком случају се не могу третирати као дар природе којим се слободно располаже. Због значаја вода и њиховог вишенаменског коришћења, оне уживају посебну заштиту и користе се на начин прописан законом.

Законом о заштити животне средине су дате основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог Закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом. Интегрално управљање водама остварује се у складу са Законом о водама („Службени гласник РС“, бр.30/10 и 93/12, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др.закон).

Површинске воде на територији општине Босилеград, изложене су утицајима различитих концентрисаних и расутих загађивача. Природни и антропогени услови у којима се налазе површинске воде овог подручја, захтевају мониторинг њиховог квалитета.

Полазећи од члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине којима је дефинисано да јединица локалне самоуправе обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине доношењем и реализацијом програма мониторинга за своју територију, а да се мониторинг врши систематским праћењем вредности индикатора заштите животне средине, припремљен је Програм праћења квалитета површинских вода на територији општине Босилеград за 2026/2027. годину, који је базиран и на резултатима мониторинга из претходних година.

Резултати мониторинга површинских вода поуздано ће указати на изворе загађења и степен њиховог утицаја на деградацију водених екосистема.

II - ЦИЉ ПРОГРАМА

Циљ реализације Програма праћења квалитета површинских вода је добијање информација о квалитету површинских вода на територији општине Босилеград, потребних за планирање мера заштите од нежељених ефеката загађења, управљање ризиком путем превентивног деловања у циљу заштите здравља људи и заштите животне средине.

Праћење квалитета површинских вода представља значајан елемент управљања водама, а огледа се у праћењу еколошког стауса са примарним циљем унапређења квалитета површинских вода, како на локалном тако и на националном нивоу.

Праћење квалитета површинских вода је основа за добијање информација о квалитету површинских вода на територији општине Босилеград.

III - МЕРНА МЕСТА, ЛИСТА ПАРАМЕТАРА И ДИНАМИКА УЗОРКОВАЊА

Програмом праћења квалитета површинских вода на територији општине Босилеград утврђен је број водних тела и број и распоред мерних места, обим, врста и учесталост мерења, индикаторе загађења и њихово праћење, листа параметара контроле квалитета површинских вода, динамика праћења, као и начин достављања података, односно извештавања.

На основу података добијених вишегодишњим праћењем и испитивањем и на основу искустава мониторинга, Програмом праћења квалитета површинских вода на територији општине Босилеград за 2026/2027. годину, предвиђено је праћење квалитета следећих водних тела: реке Драговиштица, Караманичка и Црна река.

Праћењем су обухваћена водна тела на ширем подручју општине Босилеград, на којима се контрола обавља на следећим мерним местима:

	<i>Ред. бр.</i>	<i>Мерно место</i>
<i>Река Драговиштица</i>	1.	Драговиштица, 100 метара низводно од моста код кружног тока ул. Душанова
<i>Караманичка река</i>	2.	Караманичка река, 300 метара низводно од рудника Босиле-метал, с.Караманица
<i>Црна река</i>	3.	Црна река, 300 метара низводно од рудника Грот, Бесна Кобила

Са наведеном динамиком узорковања би било испитано 24 узорака.

У складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр.50/2012), листу параметара контроле, који ће се испитивати у узорцима површинских вода, чине следећи физичко – хемијски и микробиолошки параметри:

Параметар	Јединица мере
Општи	
рН	
Суспендоване материје	mg/l
Кисеонични режим	
Растворени кисеоник	[mg O ₂ /l]
Засићеност воде кисеоником	%
-нестратификована вода	
БПК ₅	[mg O ₂ /l]
ХПК (бихроматна метода)	[mg O ₂ /l]
Укупни органски угљеник (ТОС)	[mg/l]

Нутријенти	
Укупан азот	[mg N/l]
Нитрати	[mg N/l]
Нитрити	[mg N/l]
Амонијум јон	[mg N/l]
Укупан фосфор	[mg P/l]
Ортофосфати	[mg P/l]
Салинитет	
Хлориди	[mg/l]
Сулфати	[mg/l]
Укупна минерализација	[mg/l]
Електропроводљивост на 20 ⁰ С	[mS/cm]
Метали	
Арсен	[μg/l]
Бор	[μg/l]
Бакар	[μg/l]
Цинк	[μg/l]
Хром (укупни)	[μg/l]
Гвожђе (укупно)	[μg/l]
Манган (укупни)	[μg/l]
Органске супстанце	
Фенолна једињења феноли – C ₂ H ₅ ОН	[μg/l]
Нафтни угљоводоници	
Површински активне материје (као лаурилсулфат)	[μg/l]
Микробиолошки параметри	
Фекални колиформи	cfu/100ml
Укупни колиформи	cfu/100ml
Цревне ентерококе	cfu/100ml
Број аеробних хетеротрофа (метода Kohl)	cfu/1ml

Листа метода и стандарда који се користе за узорковање површинских вода, анализу узорака и обраду података обухвата списак референтних метода и стандарда који ће се користити при реализацији програма за узорковање, анализу узорака, као и за оцењивање вредности концентрација.

Стручна акредитована институција која врши испитивање површинских вода у обавези је да у извештају о испитивању површинских вода наведе листу метода и стандарда који се користе за узорковање површинских вода, анализу узорака и обраду података. Тумачење резултата испитивања врши се на основу важеће законске регулативе.

Узорковање површинских вода вршиће се у току 2026. године и у 2027. години.

Динамика узорковања подразумева квартално (сезонско) узорковање и испитивање.

У периоду првог квартала 2026/27. године (јануар, фебруар и март) – узорковање ће се вршити у једном од ова три месеца.

У периоду другог квартала 2026/27. године (април, мај и јун) – узорковање ће се вршити у једном од ова три месеца.

У периоду трећег квартала 2026/27. године (јул, август и септембар) – узорковање ће се вршити у једном од ова три месеца.

У периоду четвртог квартала 2026/27. године (октобар, новембар и децембар) – узорковање ће се вршити у једном од ова три месеца.

Временски периоди узорковања и испитивања површинских вода биће дефинисани оперативним планом од стране стручне акредитоване институције која врши испитивање квалитета површинских вода.

Извештај о мониторингу површинских вода садржи: број водних тела и број и распоред мерних места, положај мерних места, листу анализираних параметара, листу метода и стандарда који се користе за узорковање површинских вода, граничне вредности физичко – хемијских и микробиолошких параметара прописаног статуса, резултате анализе узорака и обраде података, процену еколошког статуса површинских вода на основу анализираних параметара, податке о стручној акредитованој институцији која врши испитивање квалитета површинских вода.

Резултати анализе узорака површинских вода приказују се у извештају табеларно, графички (мапирање мерних места испитивања) и текстуално, са закључком о стању површинских вода, предлогом мера, као и описом начина и предлога динамике даљих испитивања површинских вода.

Извештаји се достављају у складу са динамиком узорковања, у року од 10 дана по истеку месеца у коме је вршено узорковање, два примерка у писаној форми и у електронској форми. Коначни извештај о резултатима праћења површинских вода доставља се заједно са последњим извештајем у 2026/27. години.

Подаци добијени реализацијом Програма праћења квалитета површинских вода достављају се Агенцији за заштиту животне средине до 31. марта текуће године за претходну годину и користе се за оцењивање квалитета површинских вода и саставни су део информационог система заштите животне средине.

IV - АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма праћења квалитета површинских вода на територији општине Босилеград за 2026/27. годину реке Драговиштица, Караманичке и Црне реке обухвата три фазе:

I фаза – Доношење Програма од стране Општинског већа општине Босилеград;

II фаза – Спровођење поступка јавне набавке мале вредности и одређивање стручне акредитоване институције, која ће вршити праћење квалитета површинских вода и потписивање уговора;

III фаза – Реализација Програма од стране изабране стручне акредитоване институције.

V - ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Програм праћења квалитета површинских вода на територији општине Босилеград за 2026/2027. годину, финансираће се из средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине, предвиђених Одлуком о буџету општине Босилеград који се доноси посебно за сваку годину.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Града Врања“.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД

Број: 06-127-13/2026

У Босилеграду, дана 31.03.2026. године

Обрадила: члан ОВ
Љиљана Анакиев

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Владимир Захаријев

